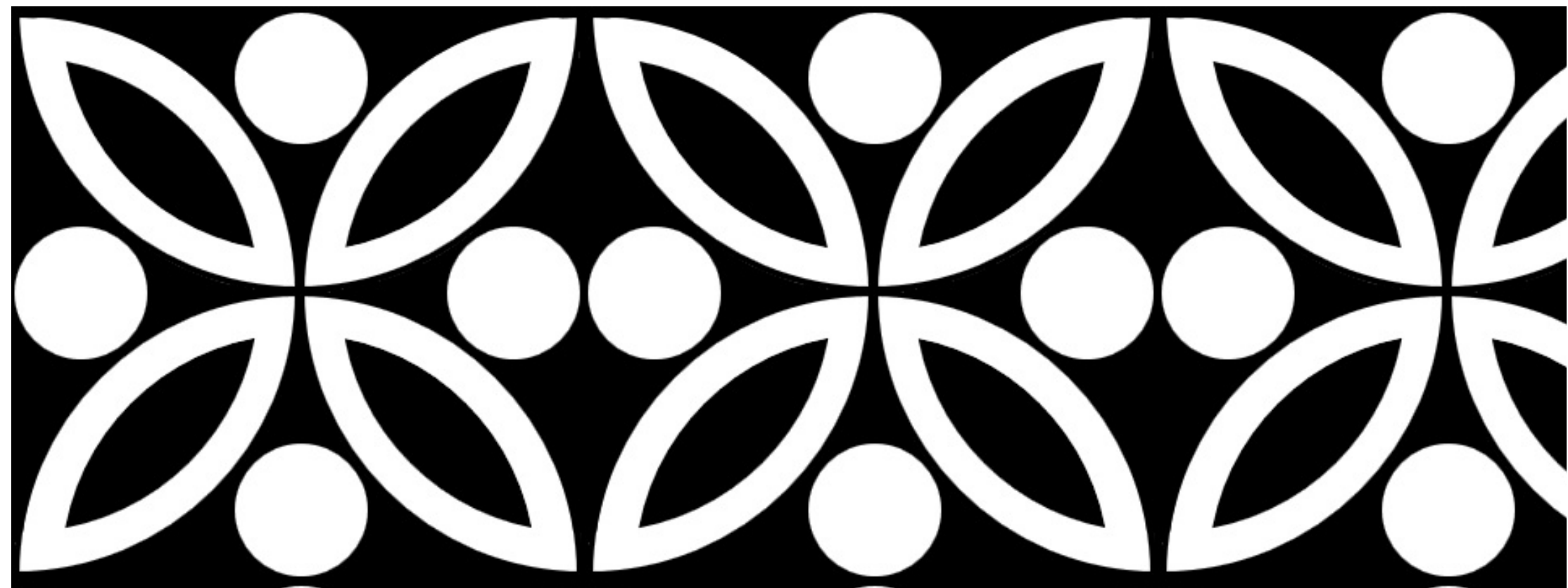
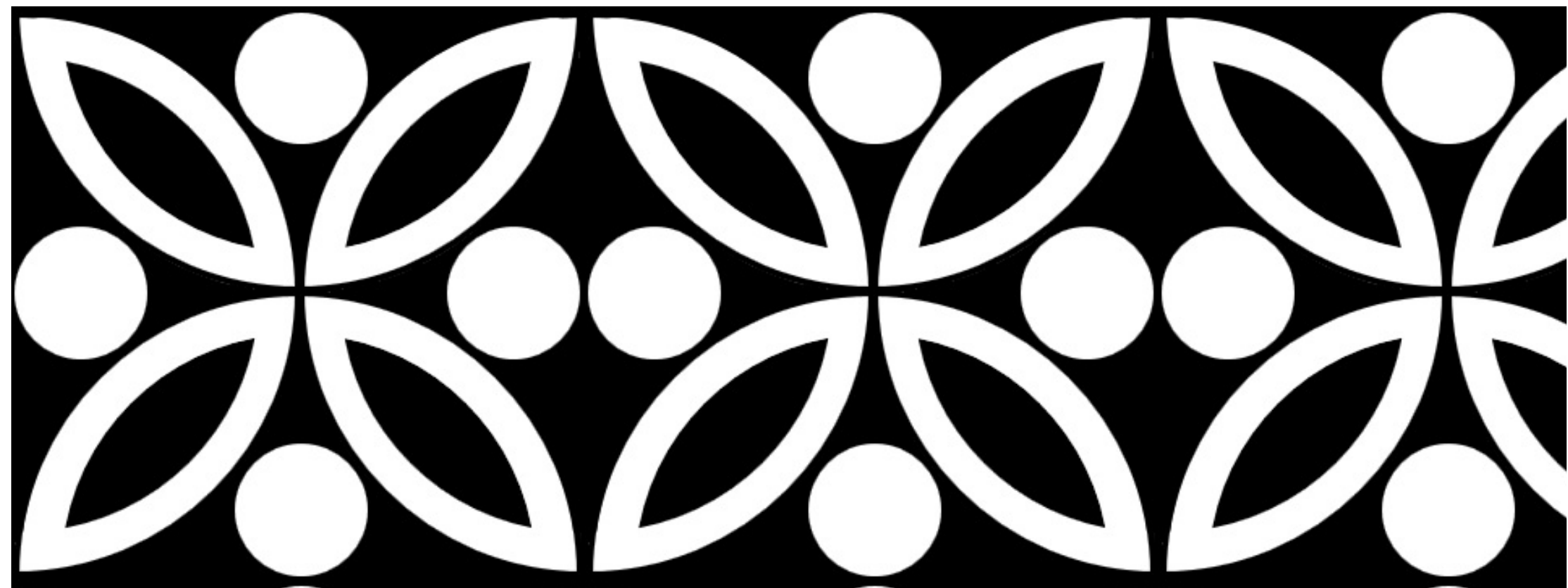

DET ER HÅPLØST, OG VI
GIR OSS IKKE!
OM DEMOKRATISERINGEN SOM HAR
HJEMSØKT VÅR KULTURPOLITIKK

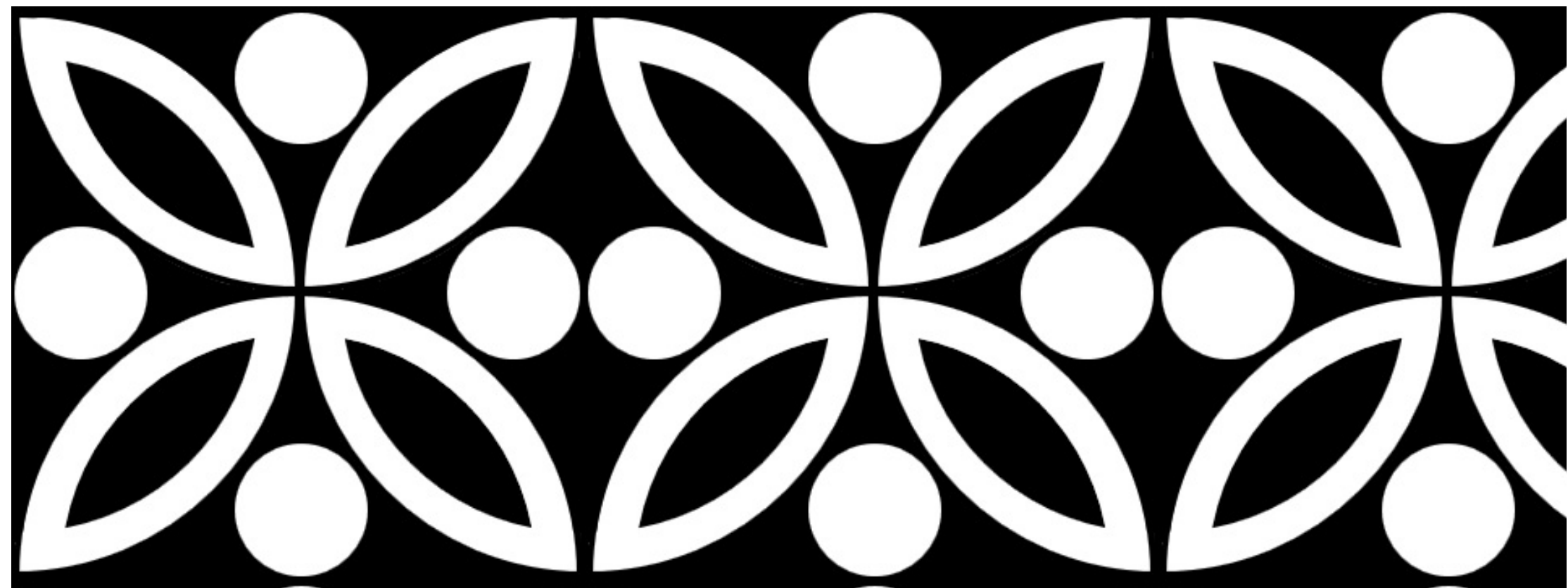
Ole Marius Hylland,
Telemarksforskning.
Hamar, 13. november 2018

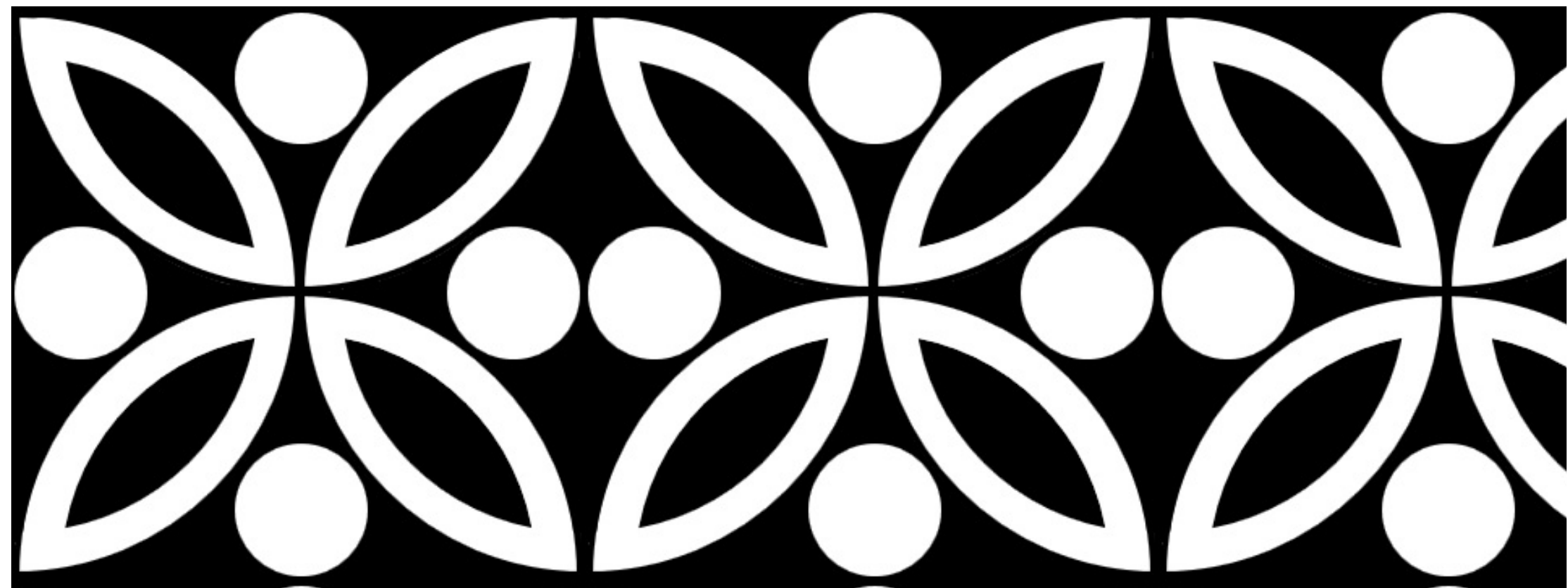
FOLKEOPPLYSNING 3.0 |

GAMLE SANGER OM
IGJEN?

PATERNALISMENS NYE
KLÆR?

HVORFORSERINGEN
DEMOKRATISERINGEN

45%

45%

50%

50%

45%

44%

49%

46%

41%

36%

HVA SÅ/HVA NÅ?

HVA SÅ/NÅ?

Er demokratiseringen en suksess?

Tall forteller flere historier

Teller vi riktig?

Digitalisering

FORTELLINGER OM DEMOKRATISERING

Ulike fortellinger

En *dobbel* kontinuitet

«Dette viser bare at vi må jobbe enda hardere».

«Hovudintrykket av utviklinga frå 1991 til 2008 er at hovudmønstera i kulturbruk består. Kulturbruk og deltaking i frivillig kulturliv har framleis klar samanheng med utdanningsnivå, arbeid og inntekt. Analysen av SSBs kulturstatistikk gir alt i alt lite grunn til å seie at endringane i bruk av dei kulturtilboda som er omfatta av desse undersøkingane, har vore så store at dei i seg sjølv vitnar om ei klar demokratisering av kulturen i løpet av perioden 1991–2008.»

PUBLIKUMSUTVIKLING. EN LANG HISTORIE

Folke/opplysning

Voksen/opplæring

Publikums/utvikling

Sosial/inkludering

Kulturell/demokratisering

PUBLIKUMSUTVIKLING?

«utvikling av institusjonenes kunstneriske, sosiale og økonomiske mål.»

«metoder, verktøy og praksiser som er egnet til å etablere nye og bedre relasjoner mellom befolkningen og aktørene i det offentlig finansierte kunst- og kulturfeltet»

«relasjonsbygging til nye publikumsgrupper».

EN GAMMEL/NY IDÉ

«i Tilskuernes Sjæl kan slaae ned som et Lyn, meddele sig ligesom uvilkaarligt til deres dybeste Følelse, vække og nære den sande, aandige Kjærligheds Varme. Kunsten er saaledes fortrinsviis for *Folket* og er netop det væsentligste Middel, hvorigjennem dette, der idethele mere nærer sig ved Føleøser og Anskuelser, kan tilegne sig sit eget forklarede Aandebilled.»

HENRIKS POENG

«et Middel for Folket til rensed at gjenfinde sig selv, til at forædles og belæres, til at styrkes og slutte sig sammen. Derfor nyder ogsaa Skuespilkunsten i de fleste nogenlunde udviklede Statssamfund en høi Anseelse som aandeligt Opdragelsesmiddel for Folket; paa mangfoldige Steder er Theatrets Virksomhed gjort til en Statssag, og saa godt som overalt vedligeholdes det ved tildeels overordentlig store Tilskud fra det Offentliges Side».

PATERNALISME 1.0, 2.0, 3.0...

- 1) kultur er et gode både for individet og samfunnet,
- 2) markedet alene sørger ikke for at vi får den kulturen vi skal ha,
- 3) det må tilrettelegges for at folk skal oppleve og velge den gode kulturen.

UTFORDRINGER OG SCENARIER

Kulturbruk er sosialt differensiert. Rundt halvparten av oss oppsøker ikke tradisjonelle kulturinstitusjoner.

Scenarier:

1. Klassesdelt/differensiert kulturbruk vedvarer
2. Kulturbruk klassedeles på nye måter: eliten blir altetende
3. Differensieringen svekkes betydelig, pga kulturpolitisk innsats og/eller endringer i befolkningen (utdanning, urbanisering, innvandring m.m.)
4. Kulturpolitikken likestiller alle former for kulturbruk og gjør med det differensieringen irrelevant.

EN DIGITAL KULTURPOLITIKK? DET DIGITALE SOM LØSNING ELLER UTFORDRING

Endrede produksjonsvilkår

Betydningen av portvoktere endres

Mindre påvirkning på distribusjon

Nye forbruksmønstre

Endret skille profesjonell/amatør

Muligheter for en statlig, nasjonalt legitimert kulturpolitikk innenfor disse rammene?

Skal den analoge kulturformidlingen legitimere seg som noe *annet* enn den digitale kulturformidlingen, eller er den digitale kulturformidlingen den analoges redningsplanke?

AVSLUTTENDE TANKER OG SPØRSMÅL

Hva er driverne bak demokratisering og publikumsutvikling? Tildelingsbrev, NPM og behovet for kulturpolitisk legitimitet, eller er det drevet frem av institusjonenes og kulturarbeidernes egne ønsker om å utvide publikum? Både og?

Er det like viktig å øke publikumsmangfoldet på Den Nationale Scene og på Norsk Country Treff på Breim?

Er elitisme (alltid) et nederlag? Er denne tanken mulig: «Vi skal *ikke* nå alle. Vi skal nå de mest interesserte 15%. Det er vårt mål.»

Er publikumsutvikling paternalismens nyeste klær og er Publikumsutvikling 2.0 Folkeopplysning 3.0?

Å OMFAVNE TREGHETEN OG KONTINUITETEN

Kultur

Behov for kultur/formidling

Behov for finansiering av kultur/formidling

Behov for legitimering av finansiering av kultur/formidling

Behov for systematisk og organisert legitimering og finansiering av kultur/formidling

[BESKJED|ENT TAKK]